

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

"Çocukları çalışmaya iten nedenler ile çalışan çocukların maruz kaldığı istismar, iş kazaları ve bağlantılı hastalıkların tespit edilebilmesi ve çalışan çocukların okula dönüşünün sağlanabilmesi" için gerekli önlemlerin alınabilmesi amacıyla, Anayasamızın 98., Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104. Ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini saygılarımızla arz ederiz.

③ F. İ. R. Z.
F. İ. R. Z.
(M. M. S. S.)

②
Prof. Dr. Tunca Tashay
17 NT. MV.

④
Emin Haluk Aygün
Denizli MV.

⑤
F. Ş. Ş.
E. Akay
M. M. S. S.

⑥
M. K. K.
Sakarya MV.

⑧
H. D. D.
Kahramanmaraş MV.

⑦
M. K. K.
Konya MV.

⑨
N. C. C.
Bursa MV.

⑩
S. C. C.
İzmir MV.

⑪
H. C. C.
Sakarya MV.

⑫
O. C. C.
M. M. S. S.

⑬
K. C. C.
Trabzon MV.

⑭
K. C. C.
M. M. S. S.

⑮
K. C. C.
M. M. S. S.

⑯
A. Ö. Ö.
M. M. S. S.

⑰
S. C. C.
M. M. S. S.

⑱
E. C. C.
Kastamonu MV.

⑲
M. C. C.
M. M. S. S.

⑳
A. C. C.
M. M. S. S.

27/11/2012

Ruhsar DEMİREL

Eskişehir Milletvekili

GEREKÇE

“Çocuk İşçi Kavramı” ülkemizdeki yasalara göre 14 yaşını bitirmiş, 15 yaşından gün almamış çalışan bireyler olarak tarıflense de, henüz yetişkinliğe adım atmadan sosyal ve ekonomik yükümlülöklere boğulmuş; sokaklarda, ağır çalışma koşullarında ve riskli meslek gruplarında çalışan, eğitimleri kaçınılmaz olarak ikinci sıraya itilen çocuklar anlamına gelmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu 2006 Çocuk İşgücü Anketi verilerine göre yaklaşık bir milyon çocuk çalışanın olduğu ve bu çocukların altı yüz binden fazlasının ağır işçi olarak çalıştığı Türkiye’de, çocuk işçiliğı konusu hem çocuk sağlığı ve eğitimi hem de kayıt dışı istihdam açısından çalışma hayatının sorunlu alanlarından birisidir.

Çocuk işçiliğinin temelinde; gelir dağılımındaki eşitsizlik başta olmak üzere, aşırı nüfus artışı, kırsaldan kente yoğun göç, eğitim sistemindeki aksaklıklar, istihdam imkanlarının kısıtlılığı, yeterli toplumsal bilincin oluşmaması, ailelerin eğitimsizliğı gibi birçok sosyal ve ekonomik neden bulunmaktadır.

Çocuk işçiliğinin ana nedeni yoksulluk olarak gösterilmekte; ailelerin yeterli bütçeye sahip olmamaları ve özellikle okul masraflarının karşılanmasında ailelerin yetersiz kalması veya çocuğun işten alınması nedeniyle ailenin uğrayacağı gelir kaybının, çocuğun okuldan ayrılmasının en önemli nedeni olduğu düşünülmektedir.

Çocuklar kentsel alanda; sanayi, ticaret ve hizmet sektöründe hatta göçün etkisiyle sokakta, kırsal alanda ise iş çeşitlerine ve mevsimlere göre değişiklik göstermekle birlikte yoğun olarak tarım sektöründe mevsimlik işçi veya ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır.

1990 yılında Türkiye tarafından imzalanan Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinde; çocuğa uygulanabilecek olan kanuna göre daha erken yaşta reşit olma durumu hariç, on sekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılmaktadır.

Hükümetin hayata geçirdiğı 4+4+4 eğitim sistemiyle düşürölen çıraklık yaşına ve yaygınlaştırmaya çalıştığı mesleki eğitime uygun olarak, gelecekte işveren için gerekli ucuz işgücünün çocuk işçilerden temin edileceğı ise rahatlıkla söylenebilir.

Aile bakımı, gözetimi ve korunmasından mahrum çocukların, cinsel istismara maruz kalabileceğı ya da madde bağımlısı olabileceğı unutulmamalıdır.

Araştırmanın Genel Amacı; Çalışma hayatının sorunlu alanlarından biri olan çocuk işçilerin sayılarının artışına gerekçe olan durumların tespit edilmesi, çocukların eğitimlerinin ikinci sıraya itilmesinin nedenlerinin incelenerek gerekli tedbirlerin alınabilmesidir.

Araştırmanın Alt Amaçları;

- 1- Çocuk işçileri çalışma hayatına iten sebepleri ve aile yapılarını belirlemek,
- 2- Çocuk işçilerin yaşam koşullarını, eğitim ve sağlık düzeylerini belirlemek,
- 3- Kayıtlı ve kayıt dışı çalışan çocuk işçilerin sayıları ve çalıştıkları işkollarını belirlemek,
- 4- İş kazaları sonucunda yaralanan, hastalanan ve hayatını kaybeden çocuk işçilerin sayısını ve olguların nedenlerini belirlemek,
- 5- Çocuk işçilerin sosyal hakları ve hak arama sürecinde kendilerinin ve ailelerinin bilgi düzeyini belirlemek,
- 6- Cinsel istismara maruz kalan ve madde bağımlısı olan çocuk işçileri belirlemek.
- 7- Sayıları her geçen gün artan ve okuldan ayrılmak zorunda bırakılan çocuk işçiler konusunda toplumun farkındalık düzeyini belirlemek.